

گروه فکر

استفان بوشرو و مارتن روایو

ترجمه:

دکتر سید حامد رضیی

دفتر مطالعات سیاسی وین‌المملکی

تهران - تابستان ۱۳۸۷

فهرستنويسي پيش از انتشار

سرشناسه: بوشر، استفان؛ Boucher, Stephen

عنوان و نام پايديدآور: گروه فکر / استفان بوشر، مارتين روايبر؛ ترجمه سيد حامد رضيني.

مشخصات نشر: تهران؛ وزارت امور خارجه، مرکز چاپ و انتشارات، ۱۳۸۷.

مشخصات ظاهری: ۱۶۲ ص.

شابک: ۵-۹۷۸-۹۶۴-۳۶۱-۴۶۴

بها: ۱۷۰۰۰ ريال.

وضعیت فهرستنويسي: فيها

يادداشت: عنوان اصلی. Les think tanks: cerveaux de la guerre des idees.

موضوع: سياست جغرافياي.

موضوع: مؤسسات تحقيقات - جنبه هاي سيامي.

موضوع: برنامه براي سيامي.

موضوع: سياست گذاري.

شناخته افزوode: روايبر، مارتين؛ Royo, Martine

شناخته افزوode: رضيني، سيد حامد.

شناخته افزوode: ايران. وزارت امور خارجه، مرکز چاپ و انتشارات.

رد بهندي كنگره: ۱۳۸۷ ۱۴ ۹ ۲۱۹ / B

رد بهندي ديرين: ۱۲ / ۰۰۲

شماره کتابشناسی حلی: ۱۳۲۲۵۶۵

گروه فکر

استفان بوشر و مارتين روايبر.

ترجمه سيد حامد رضيني

چاپ اول: پايز ۱۳۸۷

تعداد: ۱۰۰۰ جلد

طرح روی جلد: شهرزاد تهرانی

صفحه آرایي، طراحی، ليترگرافي، چاپ و صحافی:

مرکز چاپ و انتشارات وزارت امور خارجه

دفتر مرکزی: ميني سيتي، ميدان شهيد محلاتي، خيابان نخل، خيابان وزارت امور خارجه

تلفن: ۰۲۲۴۷۲۷۳۶-۵، دورنگار: ۰۲۲۴۷۲۷۳۶

فروشگاه مرکزی: ميدان انقلاب، اول کارگر شمالی، پاساز البرز، شماره ۱۱، تلفن: ۰۲۶۴۲۹۰۰۸-۹

فروشگاه شماره ۲: خيابان شهيد باهنر، خيابان شهيد آفاب

صندوق پستي: ۰۴۷۴۶، ۰۹۳۹۵۰۴۷۴۶، تلفن: ۰۲۲۸۰۲۶۶۲

فروشگاه شماره ۳: انهاي خيابان شهيد باهنر، ميدان شهيد باهنر، تلفن: ۰۲۲۴۹۲۲۷۰-۷۱

فروشگاه ايترني: www.mofa.ir

فهرست مطالب

۵	پیشگفتار مترجم
۱۱	مقدمه (پاسکال لامی)
۱۵	سرآغاز
۱۹	فصل اول: جنگ پیشگیرانه و فشار ناشی از آندیشه
۲۰	جنگ ابداعی گروه فکر
۲۶	بازگشت به آندیشه و یا ایدئولوژی
۳۶	ابزار تکمیلی پیروزی و راهبردی قدرت
۴۱	چکیده مطالب
۴۳	فصل دوم: آزمایشگاه افکار، بازیگر جدید در دموکراسی معاصر
۴۳	گروه فکر چیست و به چه مسائلی توجه دارد؟
۴۴	چه سازمانهایی گروه فکر هستند و چه سازمانهایی گروه فکر نیستند
۵۱	دسته بندی چهارگانه گروه فکر
۵۳	گروههای فکر چه کاربردی دارند؟
۵۸	اندیشمندان چگونه در قلب گروههای فکر برنامه‌ریزی می‌کنند؟
۶۶	چکیده مطالب
۶۷	فصل سوم: گروههای فکر بدنیال مشکلات حاد بعد از بحرانها پدیدار شدند...
۶۷	چهار شوکی که دموکراسی غرب را به لرزه در آورد
۷۷	نفوذ گروه‌های حمایتی - از مجتمع علمی تا مبارزه طلبی
۷۹	عوامل کسب قدرت گروههای فکر
۸۳	گروه بحران بین المللی

چکیده مطالب ۸۴

فصل چهارم: اروپا مجهر به سازمانهای کافی در راه پیکار اندیشه نیست.....	۸۷
آیا اروپا در برابر آمریکا از قدرت کافی برخور دار نیست؟.....	۸۷
آیا کمیسیون بروکسل در راه اعتلای منافع مشترک اتحادیه اروپا خواهد کوشید؟.....	۹۰
چرا اکثر گروههای فکر در بروکسل آنگلوساکسونی هستند؟.....	۹۳
شبکه‌های تأثیر گذار بر نهادهای اروپایی.....	۹۷
گروههای فکر بریتانیائی و آلمانی تنها گروههای فکر قوی در اروپا هستند.....	۱۰۰
چکیده مطالب.....	۱۰۹

فصل پنجم: تأثیر گذاری اندک اندیشه فرانسوی.....	۱۱۱
کلوبها اندیشه ناکارآمد.....	۱۱۱
بنیادهایی به سبک فرانسوی.....	۱۱۶
گروههای فکر خصوصی در جستجوی منافع و دقت بیشتر دولت.....	۱۱۸
معرفی تعدادی از گروههای فکر فرانسه.....	۱۲۲
چکیده مطالب.....	۱۲۰

فصل ششم: آینده نگری	۱۳۱
گروه فکر و دموکراسی: توازنی پیچیده	۱۳۲
دامهای مشترک	۱۳۵
گروه فکر یا اسطوره ایکار	۱۳۸
کشش قطبی ایدئولوژیکی	۱۴۰
گسترش مبارزات و به کارگیری اعضای جدید برای فرار از تفکر واحد	۱۴۲
نیاز کشورهای توظیهور و ... حال توسعه	۱۴۶
چکیده مطالب.....	۱۴۸

۱۴۹	نتیجه
۱۵۱	تنهای صامن موفقیت، تولید تفکرات عالی است
۱۵۳	کتابنامه
۱۵۵	اصطلاحات گروه فکر

پیشگفتار مترجم

"Think tanks" اصطلاح نظامی انگلیسی- آمریکایی و در معنا به مکان امنی بنام «Bunker»^۱ اطلاق می‌شد که در آنجا ستاد ارتش برنامه‌های نظامی و یا احیاناً جنگی خود را تنظیم و بررسی می‌کرده است. این اصطلاح بعداً وارد علوم اجتماعی و در معنای دیگری بکار گرفته شد که از آن بنام «مراکز فکر کردن»^۲ «آزمایشگاه اندیشه»^۳، «باشگاه متفکرین»^۴، «مجمع اندیشمندان آینده نگر»^۵، «گروههای مولد اندیشه»^۶، «گروه کارشناسان»^۷، «کلوبهای اندیشه»^۸، «گروه فکر»^۹ و ... نام می‌برند. اصطلاح «ثینک تانک» نشانگر آن است که برای اولین بار در کشورهای آنگلو ساکسون «انگلستان و ایالات متحده» و بعداً در کشورهای اروپائی، دیگر نقاط جهان و حتی ایران^{۱۰} رواج پیدا کرد. بعضی‌ها معتقدند که

^۱- Le think tank était une sorte de bunker où l'état - major faisait ses plans.

^۲- Réservoirs à penser

^۳- laboratorics à idées

^۴- club de penseurs

^۵- cercle des penseurs futuristes

^۶- groupes d'apporteurs d'idées

^۷- groupes d'apporteurs d'idées

^۸- Boîtes à idées

^۹- groupe de réflexion = think tanks

در انگلیسی معادل «فکر» است و گروه فکر در همین معنا بکار رفته است reflection در فرانسه و réflexion یکی از معانی باید یاد آوری کنیم که

¹⁰- Econotrend is an Iranian think tank headed by Seyed Muhammad Adel International Chamber of Commerce - official agent in Iran (called Iranian National Committee) leads business Think Tanks in Iran to handle Iranian ICC members' corporation with the ICC center in Paris.

اولین تینک تانک در سال ۱۸۸۴ بنام «انجمن فابیان» در انگلستان بوجود آمد و بعضی دیگر اولین گروه فکر را « مؤسسه بروکینگز » می دانند که در سال ۱۹۱۶ در امریکا پایه گذاری شد.

تعریف واحدی از این اصطلاح بخاطر کاربردهای متفاوت آن در فرهنگ سیاسی وجود ندارد و در ایران هم به اصطلاح تینک تانک و یا اتاق فکر اکتفا کردند. با بررسی های انجام شده و نظر خواهی از متخصصین و سیاستمداران به این نتیجه رسیدیم که مناسبترین اصطلاح معادل فارسی آن « گروه فکر » است؛ زیرا اندیشمندان، سیاستمداران، کارشناسان، صاحب نظران سندیکاهای، روزنامه نگاران، دانشگاهیان، متخصصین و ... در مکانی تشکیل جلسه می دهند و درباره مسائل خاصی به تفکر، بحث و بررسی می پردازند و بدنبال ارائه تفکرات جدید، راه حل های سیاسی و آینده نگری هستند. بنابراین گروه فکر مشکل از کارشناسان و متخصصینی است که در هر مکانی می توانند به تبادل نظر، بررسی، تحقیق و برنامه ریزی برای آینده پردازند. کار اصلی گروههای فکر به تبادل نظر و برنامه ریزی محدود نمی شود بلکه مسئولین آنها برای ارائه برنامه های جدید و آینده نگر خود به مطالعه، بررسی؛ کنفرانس و برگزاری سمینار می پردازند و از خلاصه چاپ و ارائه برنامه های خود برای مسئولین سیاسی دریغ نمی کنند زیرا تفکر باید بر عمل استوار و نتایج ثمر بخشی بدنبال داشته باشد.

گروه فکر چیست؟

- گروه فکر مؤسسه ای وابسته به جامعه مدنی و مشکل از اندیشمندان، سیاستمداران، سیاست شناسان، روزنامه نگاران، صاحبان صنایع، و ... جامعه شناسانی است که در زمینه های علوم انسانی، اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و حتی نظامی به بررسی، تجزیه تحلیل و آینده نگری می پردازند و ره آوردهای جدیدی در زمینه های مورد نظر ارائه می دهند. تعاریف متعددی از گروه فکر بعمل آمده است که گویای رهیافت راه حل های مناسب و آینده نگری در رابطه با منافع عمومی است. گروههای فکر مستقیماً وارد قدرتهای سیاسی نمی شوند و تلاشی هم در راه

کسب قدرت ندارند بلکه نقش کلی آنها ارائه راه حل و تأثیرگذاری بر مسائل سیاسی است ولی نباید فکر کنیم که گروههای فکر بدون ارائه راهکارهای جدید، به کارگیری و کمک روشنفکران، تجزیه تحلیل دقیق مسائل و آینده‌نگری بتوانند سودمند، کارآمد و قدرتمند باشند. بطور کلی می‌توان گفت که گروههای فکر از یک طرف شهروندان را در جریان تصمیمات کلی قرار می‌دهند و از طرف دیگر تصمیمات سیاسی را با دیدگاه جامعه مدنی و آینده‌نگری پایه‌ریزی می‌کنند.

مرز بین گروههای فکر و گروههای ذینفع، گروههای فشار، جنبش‌های سیاسی، سازمانهای غیر دولتی و حتی کلوبهای و گروههای سیاسی کاملاً مشخص نیست با این تفاوت که در گروههای فکر، نخبگان، اندیشمندان و ... در یک محل تشکیل جلسه می‌دهند و درباره مسائل اجتماعی، سیاسی، اقتصادی و ... به تحقیق می‌پردازند، آنها تلاش می‌کنند تا با تحقیقات و آینده‌نگری خود مسائل جدیدی را در سطح کشور، منطقه و یا جهان مطرح کنند. بطور کلی می‌توان گفت که گروه فکر مدعی تجزیه و تحلیل عینی جهان در راه منافع عمومی است و به ارزش‌های کلی اجتماعی اهمیت می‌دهد و در این مسیر به تجزیه و تحلیل مسائل اجتماعی و سیاسی می‌پردازد.

گروههای فکر قاره جدید را بدینگونه توصیف می‌کنند:

- گروههای فکر دانشگاهی - بدون دانشجو - که همچون «بنیاد کارنگی» به تولید تفکر و ارائه رساله مکتوب می‌پردازند.
- گروههای فکر برنامه‌ریز همچون «راند کورپوریشن» که راهبردهای جدیدی را به سازمانها ارائه و توصیه می‌کنند.
- گروههای فکر نظریه پرداز که بدبال نظریه‌های جدیدی هستند، نمونه آن را می‌توان در بین نومحافظه کاران مشاهده کرد. بعضی از گروههای فکر نظریه پرداز به عقاید عمومی و تصمیم گیرندگان سیاسی، متول می‌شوند.

در بین فعالیت‌های گروههای فکر آمریکایی، اروپایی و حتی فرانسوی گونه‌های متعددی وجود دارد: بعضی‌ها همچون نئولiberالیستها از آزادی اقتصاد صحبت

می‌کنند، بعضی دیگر درباره عدالت اجتماعی، آزادی، بهداشت، تعلیم و تربیت، اقوام، مذهب و ... فعالیت می‌کنند و تعدادی دیگر در زمینه‌های خاصی همچون فناوری، راهبردی به تحقیق می‌پردازند و یا اینکه مسائل کلی را مد نظر قرار می‌دهند.

تاریخچه گروه فکر

- وقتی می‌خواهیم درباره تاریخچه گروه فکر به کند و کاو پردازیم مجبوریم از تحول آن در آمریکا صحبت کنیم. اولین گروه فکر در جریان جنگ اول جهانی بوجود آمد ولی در فاصله دو جنگ و بخصوص بعد از جنگ دوم جهانی بر تعداد آن افزوده شد و از آن بنام «دانشگاههای بدون دانشجو» یاد می‌کنند که نخبگان سیاسی و دولتی درباره سیاست خارجی آمریکا به بحث، تبادل نظر و آینده نگرانی می‌پرداختند. بعد از جنگ جهانی دوم در کنار گروههای فکر فدرالی و ایالتی، گروههای فکر مستقلی بوجود آمد که در زمینه‌های نظامی، سیاسی، اجتماعی و ... برنامه‌های جدیدی ارائه دادند و از آن بنام «عصر اجرائی» یاد می‌کنند. گروههای فکر نیمه خصوصی همچون «راند کورپوریشن» که در گذشته درباره جنگ سرد و کاربرد سلاحهای اتمی تحقیقات زیادی بعمل آورد، با امضاء قرارداد با دولتها، سازمانها و یا مؤسسات خصوصی به تحقیق و آینده‌نگری می‌پردازد. بعد از ۱۹۸۰ میلادی و بخصوص بعد از واقعه ۱۱ سپتامبر بر تعداد گروههای فکر افزوده شد، به نحوی که امروز حدود ۱۵۰۰ گروه فکر مستقل در ایالات متحده مشغول تحقیق، برنامه‌ریزی، ارائه نتیجه تحقیقات و یا فروش تولیدات فکری خود به رئیس جمهور، کنگره، سازمانهای اداری، ارتش و ... می‌باشد.

در اروپا حدود ۳۰۰۰ محقق در ۱۴۹ مؤسسه خصوصی مستقل درباره مسائل و مشکلات اتحادیه اروپا به تحقیق و بررسی می‌پردازند. در کشورهای دیگر گروههای فکر با عنوانین مختلف وجود دارد که به ذکر نام بعضی از کشورها و

گروه فکر فعال آن اکتفا می‌شود: مؤسسه اقتصاد مونترآل^۱ مؤسسه ملی تحقیقات علمی^۲ در کانادا؛ کمیته توسعه اقتصادی^۳ در استرالیا؛ مؤسسه مطالعات امنیتی^۴ در آفریقای جنوبی؛ مؤسسه مونتین، مواجهه اروپا، بنیاد کونکورد، مؤسسه شوالزول، بنیاد ژان ژوریس، بنیاد نوآوری‌های سیاسی در فرانسه؛ بنیاد فردربیش ابرت، بنیاد هانریش بیل، بنیاد کنراد آدنائز در آلمان؛ مؤسسه آدام اسمیت، مؤسسه تحقیقات سیاست عمومی، مرکز مطالعات سیاسی در انگلستان؛ در جمهوری خلق چین گروههای فکر وابسته به دولت هستند که اغلب آنها درباره مسائل سیاسی بین چین و آمریکا به تحقیق پرداخته‌اند؛ مؤسسه جهان اقتصاد و روابط بین‌الملل^۵ و مؤسسه مطالعات درباره کانادا و آمریکا^۶ در روسیه؛ سازمان تحقیقات بین‌المللی استراتژیک^۷ در ترکیه؛ مرکز مطالعات و تحقیقات استراتژیک امارات^۸، در امارات متحده عربی و ... .

در این کتاب استفان بوشر و مارتین رووایو سعی کرده‌اند خوانندگان را در جریان تحولات گروههای فکر بگذارند و در هر فصل موضوع جدید و نسبتاً کاملی را ارائه داده‌اند. گروه فکر با دید کلی و برنامه‌ریزی دقیق می‌تواند ابزار کار آمدی در پیکار اندیشه باشد و می‌تواند درباره مشکلات گوناگون جهان به تجزیه و تحلیل و ارائه راه حل بپردازد. در عصر ما دیپلماسی روشنگری مؤلفه اساسی استراتژی دولتها است که بیشتر از قبل و با تکیه و استفاده از مراکز تفکر، سیاست خود را پایه گذاری می‌کند.

^۱- Montreal Economic Institute.

^۲- Institut National de la Recherche Scientifique.

^۳- The Committee for Economic Development of Australia.

^۴- The Institute for Security Studies.

^۵- Institute of World Economy and International Relations.

^۶- Institute for the U.S and Canadian Studies.

^۷- International Strategic Research Organization.

^۸- The Emirates Center for Strategic Studies and Research.

بنظر می‌رسد که درباره «گروه فکر» تا بحال کتابی در ایران در اختیار عموم قرار نگرفته باشد و شاید اولین قدم راه گشای محققین، مترجمین و سیاستمدارانی باشد که به این موضع علاقمند هستند. این کتاب می‌تواند ابزاری برای سیاست‌شناسان، سیاستمداران، دانشجویان رشته‌های علوم سیاسی، حقوق، روابط بین‌الملل و بطور کلی برای شناخت گروههای فکر در سطح جهانی باشد. در ترجمه این اثر دقیق زیادی صورت گرفته و سعی شده است اصطلاحاتی بکار برده شود که دور از ذهن خوانندگان نباشد، در مورد اسامی خاص از «فرهنگ تلفظ نامهای خاص» فریبرز مجیدی استفاده شده است.

در خاتمه برخود لازم می‌دانم از جناب آقای مجید روانچی سفیر سابق جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل متحد و در برن سویس که در ترجمه اصطلاحات انگلیسی و دو فصل اولیه کتاب از کمکهای لازم دریغ نکردند و جناب آقای علی بابائی محقق و کارشناس مسائل بین‌الملل که متن کامل را به دقیق خوانده و از راهنمایی خود در ترجمه کتاب مرا یاری کرده‌اند، سپاسگزاری و تشکر نمایم.

دکتر سید حامد رضیئی

اروپائیان و به خصوص فرانسویان فاقد اندیشه نیستند بلکه مکان، کلوب و یا سازمانی که در آنجا رهبران سیاسی بتوانند برای به جریان انداختن و تجلی اندیشه‌های خود با بهره‌گیری از روش‌های جدید «فکر کردن» و «حکومت کردن» اظهار نظر کنند، وجود ندارد.

در فرانسه مدتی است سخن از گروه فکر به میان می‌آید که در واقع کلوبهای نیمه سیاسی، نیمه تحقیقاتی دانشگاهی و محل تبادل نظر و گسترش اندیشه بین سیاستمداران، دانشگاهیان، صاحبان کارخانه‌ها، شرکتها و دست‌اندکاران صنایع و بازیگران جامعه مدنی است. ایجاد چنین سازمانهایی ضروری است ولی فرانسه خیلی دیتر از کشورهای آنگلوساکسون توانسته است به «گروه فکر» یا «آزمایشگاه اندیشه» که امکان تولید تفکرات سیاسی و آینده نگری را فراهم و زمینه را برای مبارزات سیاسی آینده آماده می‌نماید، مجهر شود. فرانسه را نمی‌توان با بلژیک مقایسه کرد که از بیست سال قبل سازمانهایی نظیر «مرکز مطالعات سیاست اروپا»^۱ و یا «شبکه مؤسسات سیاست اروپائی»^۲ در آنجا فعالیت می‌کنند. بروکسل از نظر تعداد گروه‌های فکر فاصله زیادی با واشنگتن دارد که در آنجا از سه مؤسسه بزرگ « مؤسسه بروکینگز»^۳، « مؤسسه سیاست مترقی»^۴ و نیز « مؤسسه آمریکائی اینترپرایز»^۵ نام می‌برند که در بین صدها مؤسسه مشابه و سازمانهای خلاق و تأثیر گذار جا و محل خود در فرایند ساختار سیاست مردمی آمریکا را به دست آورده‌اند.

¹- Center for European Policy Studies

²- European Policy Institutes Network

³- Brookings Institution

⁴- Progressive Policy Institute

⁵- American Enterprise Institute

اگوست گنت معتقد است که «اندیشه بر جهان حکومت می‌کند». برای درک و توضیح چنین تفکری باید از بنیان گزاران اتحادیه اروپا یاد و از آنها تشکر کنیم که آرامش و صلح موجود در قاره اروپا در طی پنج دهه بعد از جنگ دوم جهانی مدیون تفکرات و اندیشه‌های آنها است؛ اروپا بدون نظریه پردازی، آینده نگری و از خود گذشتگی صاحبان اندیشه‌های مطلوب، بنیادی و روش‌نگر نمی‌توانست اصلاحاتی از قبیل گسترش دموکراسی، الغای بردگی، سقط جنین ارادی، حذف اعدام، حد اقل در آمد برای فقرا و ... را به اجرا در آورد. در زمان حال اروپا با «مجوز آلودگی» می‌تواند جلوی آلودگیها گازهای گلخانه‌ای و گرم شدن کره زمین را بگیرد. پیشرفت‌های اجتماعی و اقتصادی جوامع بشری زاییده اندیشه، تفکر و تلاش انسانهای روش‌نگری است که بعداً مورد مطالعه و تجزیه و تحلیل صاحب‌نظران قرار می‌گیرد. بنابراین ضروری است شرایطی را بررسی کنیم که در آن تفکرات سیاسی ظاهر، منتشر و اجرا می‌شوند و تفکرات هم به اندازه دولتمردان با استعداد و مجری آن مورد توجه قرار می‌گیرند. گروههای فکر می‌توانند پل رابطی بین اشکال مختلف شناخت و دانش بشری باشند؛ آنها با استفاده از موادی علمی قدرت تجزیه و تحلیل مسائل پیچیده‌ای را دارند که سازمان‌های اداری به تنهایی قادر به حل آن نیستند.

گروههای فکر قید و بندهای سلسله مراتب اداری را کنار می‌گذارند؛ آنها به انتقاد می‌بردازند و فرایند غالب را مورد سرزنش قرار می‌دهند. اصطلاح ثینک تانک نوعی بدینی و بی‌اعتمادی در بین فرانسویان بوجود آورده است و آن را با دیگر مفاهیم سوقاتی قاره آمریکا از قبیل «لابی» مقایسه می‌کنند. در فرانسه هیچکس باور نمی‌کند که برگزیدگان و نخبگان سیاسی که در سازمان‌های اداری دولتی کار می‌کنند، قادر به تعیین منافع کلی و تجزیه و تحلیل آن باشند در صورتی‌که منافع کلی آمریکا نتیجه رقابت و خودستایی گروههای خاص غیر دولتی است. در واقعه هیچ حکومت دموکراسی نمی‌تواند بدون مشورت با مردم، شفافیت در برابر شهروندان، گروههای سیاسی، سازمانهای دولتی و نمایندگان مردم به حیات خود ادامه دهد. هیچ پژوهه اجتماعی نمی‌تواند بدون پذیرش اکثریت جامعه و بحث درباره کیفیت، کمیت و بررسی عمیق مسائل جنبی آن، مورد توجه عامه قرار گیرد.

هرچند که در مقایسه با آمریکا «گروههای فکر» کمتری در قاره اروپا وجود دارد ولی در اروپا و بخصوص در فرانسه نیاز به مراکز تفکر و گسترش اندیشه بیشتری

احساس می‌شود، در واقع «گروه فکر» در بافت جهانی شدن زمینه را برای ارزیابی و تأثیرگذاری تفکرات جدید آزاد می‌گذارد. نباید از گروههای فکر واهمهای داشت بلکه به آن همچون دیگر سازمانها و مراکز علمی و تحقیقاتی توجه کرد تا مکانی برای ارائه عقاید، تجزیه و تحلیل و آینده نگری نظریه‌های سیاسی و اقتصادی باشد.

آثار اندیشمندانی از قبیل استفان بوشر و مارتین روایو، مؤلفین کتاب حاضر- اولین اثر در این زمینه در خور توجه و تقدیر است زیرا آنها به بررسی گروه فکر پرداخته‌اند و سعی می‌کنند تعریف واضح و روشنی از آن ارائه دهند. باید از تمام گروههای ذیفع، نمایندگان پارلمان، شهروندان، مسئولین و صاحبان صنایع و دست اندکاران اجتماعی دعوت بعمل آورد و از تخصص آنها بطور آگاهانه استفاده کرد. بالاخره برای اجتناب از اینکه دیگران اولویت‌های سیاسی و اجتماعی را مشخص نکنند باید نظر همگان را به لزوم شرکت در مبارزات سیاسی جلب کرد. باید خاطر نشان کنیم؛ فراسوی ابزار مفیدی که آزمایشگاه اندیشه آشکار می‌کند، اثر حاضر ما را به سوی خلاقیت در سیاست که باید وظیفه همگان باشد، هدایت می‌کند.

پاسکال لامی

کمیسر سابق اروپایی و مدیرکل سازمان تجارت جهانی